

Spis treści

Wykaz skrótów	12
Wprowadzenie – Krystyna Pawlas	15
1. Zagrożenia zawodowe personelu medycznego	21
Zagrożenia zawodowe – Jerzy T. Marcinkowski	21
Wymóg prawny kontroli środowiska pracy	23
Zagrożenia zawodowe lekarzy w aspekcie epidemiologii i ergonomii – Alicja Krzyżaniak, Barbara Stawińska-Witoszyńska	26
Szczepienia ochronne – Aneta Klimberg, Jerzy T. Marcinkowski	30
Wypadki przy pracy i choroby zawodowe – Jerzy T. Marcinkowski, Aneta Klimberg, Krzysztof Tuszyński	32
Wypadki przy pracy	33
Wypadki w drodze do pracy lub z pracy	39
Choroby zawodowe	40
Wykaz chorób zawodowych	41
Decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej	46
Choroby zawodowe w zawodach medycznych	47
Choroby parazawodowe	48
Uszczerbek na zdrowiu	48
Zdrowotne skutki reakcji stresowej w zawodach medycznych	50
Biologiczna koncepcja stresu – Iwona Niewiadomska	50
Pierwsze stadium fizjologicznego zespołu adaptacyjnego: reakcje alarmowe	50
Drugie stadium fizjologicznego zespołu adaptacyjnego: odporność	52
Trzecie stadium fizjologicznego zespołu adaptacyjnego: wyczerpanie	54
Rola stresu w niektórych zaburzeniach czynnościowych – Iwona Niewiadomska	55
Zróżnicowanie źródeł stresów w zawodzie lekarskim – Jerzy T. Marcinkowski	60
Stres w zawodach medycznych – Emilia Kolarzyk, Iwona Niewiadomska, Justyna Łyszczarz	62
Zespół nietolerancji pracy zmianowej	62
Rola zawodowa i praca w zespole zawodowym jako źródła stresu	68
Zespół wypalenia zawodowego	70

Możliwości przeciwdziałania stresowi w zawodach medycznych	73
Radzenie sobie ze stresem	75
Rola zwartego zespołu w przeciwdziałaniu stresowi zawodowemu	81
Możliwości przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu	85
Problematyka uzależnień w zawodach medycznych	88
Alkohol – <i>Jerzy T. Marcinkowski</i>	89
Narkotyki – <i>Jerzy T. Marcinkowski</i>	89
Palenie tytoniu – <i>Zbigniew Bartkowiak, Jerzy T. Marcinkowski</i>	92
2. Higiena w zakładach opieki zdrowotnej	95
Ogólne zasady sanitarno-epidemiologiczne	95
Odzież ochronna – <i>Paweł Gilewski</i>	95
Dezynfekcja – <i>Paweł Gilewski</i>	96
Dezynfekcja chemiczna	96
Dezynfekcja termiczna	98
Dezynfekcja komorowa	98
Dezynfekcja powierzchni	98
Sterylizacja – <i>Marzena Binczycka-Anholcer, Waldemar Olszak</i>	99
Podstawowe zasady sterylizacji	99
Metody sterylizacji	100
Metody alternatywne sterylizacji niskotemperaturowej	102
Odpady medyczne – <i>Mariusz Stawiński, Michał Zabłocki, Jerzy T. Marcinkowski</i>	108
Gromadzenie i przechowywanie odpadów	109
Transport odpadów	111
Program gospodarki odpadami niebezpiecznymi	111
Unieszkodliwianie odpadów medycznych	112
Higiena, ochrona i pielęgnacja skóry ze szczególnym uwzględnieniem skóry rąk	115
Higiena i mycie rąk – <i>Aneta Klimberg, Jerzy T. Marcinkowski</i>	115
Podstawowe zasady	117
Mydła	123
Ręczniki	124
Środki do dezynfekcji skóry rąk	125
Badania nad myciem rąk przez personel medyczny	125
Rękawiczki ochronne – <i>Aneta Klimberg, Jerzy T. Marcinkowski</i>	126
Uczulenie na lateks	127
Szkodliwość talku	127
Rękawiczki hipoalergiczne	128
Pielęgnacja skóry – <i>Ryszard Żaba</i>	128
Skóra normalna	128
Skóra sucha	129
Skóra tłusta	130
Skóra mieszana	131
Skóra zniszczona	131

Skóra starcza	132
Ochrona skóry rąk	136
Profilaktyka zakażeń krwiopochodnych – <i>Aneta Klimberg, Jerzy T. Marcinkowski, Paweł Gilewski</i>	139
Instrukcja wykonania wkłucia dożylnego	140
Postępowanie poekspozycyjne	142
Zakażenia szpitalne	149
Przeciwdziałanie zakażeniom w ujęciu historycznym – <i>Anna Łyczyńska, Mariusz Stawiński</i>	149
Zakażenia szpitalne we współczesnym lecznictwie – <i>Anna Łyczyńska, Mariusz Stawiński</i>	151
Najczęstsze postacie kliniczne zakażeń szpitalnych	153
Bakteryjne zakażenia szpitalne – <i>Anna Łyczyńska, Mariusz Stawiński</i>	155
Ziarniaki Gram-dodatnie	155
Pałeczki Gram-ujemne	155
Beztlenowe laseczki Gram-dodatnie	156
Szczepy wielooporne	156
Wirusowe zakażenia szpitalne – <i>Anna Łyczyńska, Mariusz Stawiński</i>	160
Pasożytnicze zakażenia szpitalne – <i>Anna Łyczyńska, Mariusz Stawiński</i>	161
Mieszane zakażenia szpitalne – <i>Anna Łyczyńska, Mariusz Stawiński</i>	162
Grzybicze zakażenia szpitalne – <i>Elżbieta Krajewska-Kulak, Jan Karczewski</i>	163
Epidemiologia zakażeń grzybiczych	163
Profilaktyka zakażeń grzybiczych	168
Zakażenia grzybicze u pacjentów hospitalizowanych	170
Zapobieganie zakażeniom szpitalnym – <i>Anna Łyczyńska, Mariusz Stawiński</i>	175
Organizacja systemu kontroli zakażeń szpitalnych	177
Program kontroli zakażeń szpitalnych	180
Zapobieganie zakażeniom w laboratoriach diagnostycznych – <i>Aneta Klimberg, Jerzy T. Marcinkowski</i>	181
 3. Wytyczne sanitarno-epidemiologiczne dotyczące zakładów opieki zdrowotnej	 188
Szpital – <i>Jerzy T. Marcinkowski, Aneta Klimberg</i>	188
Wymagania ogólne	188
Wymagania szczególne	189
I. Część ogólna	189
II. Część szczegółowa	190
Przychodnie lekarskie – <i>Jerzy T. Marcinkowski, Aneta Klimberg</i>	198
Indywidualna i grupowa praktyka lekarska – <i>Aneta Klimberg, Jerzy T. Marcinkowski</i>	200
Wymagania sanitarno-epidemiologiczne	201
Indywidualna i grupowa praktyka pielęgniarek i położnych – <i>Aneta Klimberg</i>	209
Wymagania sanitarno-epidemiologiczne	209
Zespół operacyjny – <i>Zbigniew Żaba</i>	211

Normatywy higieniczne	212
Czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe	214
Gazy anestetyczne	215
Promieniowanie rentgenowskie	216
Hałas	217
Odzież ochronna	217
Chirurgiczne mycie i dezynfekcja rąk	218
Laboratorium diagnostyczne – <i>Andrzej Kaniewski, Bogusław Krupiński</i>	220
Wypożyczenie	220
Podstawowe wymagania	221
Opis pomieszczeń	223
Oświetlenie	225
Ochrona przed hałasem	226
Wentylacja, ogrzewanie, klimatyzacja	228
Instalacja wodna	231
Instalacja elektryczna	231
Aparatura specjalistyczna	232
Meble	232
Ochrona przeciwpożarowa	233
Zasady bezpieczeństwa pracy	234
Prosektorium – <i>Czesław Żaba, Jerzy T. Marcinkowski</i>	241
Wymagania w stosunku do personelu	242
Ogólne zasady higieny	242
Ubiór ochronny obducenta	243
Ochrony osobiste obducenta	243
Ekspozycja zawodowa na krew i inne materiały potencjalnie zakaźne	244
Normy sanitarno-epidemiologiczne	245

4. Jakość wymogiem współczesności 248

Jakość opieki zdrowotnej – <i>Ludmiła Marcinowicz</i>	248
Akredytacja zakładów opieki zdrowotnej	250
Typy decyzji akredytacyjnych	252
Zarządzanie przez jakość	253
Satysfakcja pacjenta	254
Ciągła edukacja medyczna	255
System zarządzania jakością na podstawie norm ISO 9000 – <i>Maciej Skąta</i>	257

5. Prawo w medycynie 262

Problemy profilaktyki w prawie pracy	262
Opieka profilaktyczna nad pracującymi	262
Zagadnienia ogólne – <i>Krzysztof Tuszyński</i>	262
Podstawowe uregulowania prawne – <i>Krzysztof Tuszyński</i>	266
Organizowanie opieki profilaktycznej – <i>Krzysztof Tuszyński</i>	274
Jednostki organizacyjne służby medycyny pracy – <i>Krzysztof Tuszyński</i>	276

Badania specjalistyczne w zakładach opieki zdrowotnej – <i>Marzena Binczycka-Anholcer</i>	287
Ochrona pracy kobiet – <i>Marzena Binczycka-Anholcer, Andrzej Anholcer</i>	289
Wykaz prac wzbronionych kobietom – <i>Aneta Klimberg, Jerzy T. Marcinkowski</i>	294
Ochrona pracy młodocianych – <i>Jerzy T. Marcinkowski, Aneta Klimberg</i>	298
Odpowiedzialność karna, cywilna i zawodowa – <i>Czesław Żaba</i>	301
Odpowiedzialność karna	302
Przestępstwa nieumyślne	302
Przestępstwa umyślne	303
Odpowiedzialność cywilna	304
Odpowiedzialność za wykroczenia	307
Odpowiedzialność karno-administracyjna i służbowa	308
Tajemnica zawodowa	308
Skargi przeciwko lekarzom i zakładom opieki zdrowotnej – <i>Jerzy T. Marcinkowski</i>	310
Powództwa o odszkodowania za zakażenia szpitalne – <i>Aneta Klimberg, Jerzy T. Marcinkowski</i>	313
Strategia adwokatów	315
Strategia zakładów opieki zdrowotnej	316
Skorowidz	318